

Με πάνω από το ένα τέταρτο του παγκόσμιου πληθυσμού να βρίσκεται σε καθεστώς καραντίνας, είναι σαφές πως η καθημερινότητα όλων μας στη μετα-κορωνοϊού εποχή δεν θα είναι ποτέ η ίδια.

Η πανδημία του κορωνοϊού που ξεκίνησε από το Γουχάν της Κίνας το Δεκέμβρη του 2019 και επεκτάθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο, έχει αναγκάσει κυβερνήσεις, οργανισμούς, επιχειρήσεις και ιδιώτες να αλλάξουν τον τρόπο ζωής τους, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στην ανακοπή της εξάπλωσης του ιού. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλοί τομείς της καθημερινότητάς μας να επηρεαστούν σε τέτοιο βαθμό, που ενδεχομένως να μην επανέλθουν ποτέ στην παλιά τους μορφή. Για τις περισσότερες περιπτώσεις, όμως, αυτό δεν είναι απαραίτητα κάτι κακό. Αντιθέτως, απλώς γίνεται μια επίσπευση των εξελίξεων, που έτσι κι αλλιώς κάποια στιγμή θα αποτελούσαν τη νέα μας πραγματικότητα.

1. Η άνοδος των e-shops Στον τομέα της οικονομίας, η μεγαλύτερη και πιο «χειροπιαστή» αλλαγή που έχει επέλθει με την εμφάνιση της πανδημίας είναι η ταχεία μετάβαση του εμπορίου στις διαδικτυακές πλατφόρμες. Οι αγορές πλέον έχουν γίνει κατά κύριο λόγο διαδικτυακές, ακόμα και σε αγαθά και υπηρεσίες που μέχρι πριν από λίγο καιρό θεωρούνταν αμιγώς offline, όπως για παράδειγμα τα ψώνια στα super markets, τα φαρμακεία, κ.ά. Οι καταναλωτές πλέον έχουν εξοικειωθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό με τις online παραγγελίες, και αυτό είναι μια τάση που αναμένεται να δώσει τεράστια ώθηση στο ηλεκτρονικό εμπόριο στη μετά τον κορωνοϊό εποχή. Μάλιστα, ο κορυφαίος οικονομολόγος και καθηγητής του Πανεπιστημίου Georgetown των ΗΠΑ, Shanta Devarajan, εκτιμά πως το ηλεκτρονικό εμπόριο όχι μόνο θα κυριαρχήσει στις εγχώριες αγορές, αλλά θα ενισχυθεί η παγκόσμια εμπορική δραστηριότητα. Αναμένεται, λοιπόν, μια εκτίναξη της διεθνούς διαδικτυακής οικονομίας, καθώς σημασία δεν θα έχει πλέον η έδρα ή η εντοπιότητα κάποιας επιχείρησης, αλλά τα ίδια τα προϊόντα και υπηρεσίες που προσφέρει, σε όρους ποιότητας και τιμής.

2. Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Αυτά είναι τα καλά νέα για τις επιχειρήσεις στη χώρα μας. Ήδη η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης έχει επισπευσθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο λόγω της πανδημίας, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό κλίμα για τη μείωση της γραφειοκρατίας. Το πώς θα συναλλάσσεται με το δημόσιο όχι μόνο ο ιδιώτης αλλά και ο επιχειρηματικός κλάδος αναμένεται να αλλάξει άρδην τόσο στην Ελλάδα όσο και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Έχουν δημιουργηθεί εκείνες οι συνθήκες που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να πραγματοποιούν νομική σύσταση, να πληρώνουν φόρους και εισφορές αλλά και να έχουν στην κατοχή τους οτιδήποτε είναι αναγκαίο για την συνέχιση των εμπορικών τους δραστηριοτήτων, γρήγορα και αποτελεσματικά – και κατ'ευχήν όλων, με ένα «κλικ».

3. Διαχείριση προϋπολογισμού και ηλεκτρονικές πληρωμές

Όταν αλλάζει η καθημερινότητα και οι συνθήκες τόσο ξαφνικά, η προσαρμογή στις νέες συνθήκες απαιτεί προσεκτικές κινήσεις και βήματα που θα επιτρέψουν στον καθένα από εμάς να μειώσει στο λιγότερο δυνατό τις όποιες οικονομικές επιπτώσεις μπορεί να υποστεί. Αυτό, ωστόσο, μάς δίνει την ευκαιρία να αναθεωρήσουμε τις πρακτικές μας και να γίνουμε πιο πρακτικοί σε ό,τι αφορά τα οικονομικά μας. Η τάση λοιπόν που φαίνεται ότι δημιουργείται και που θα παγιωθεί στην καθημερινότητα μας είναι το πώς διαχειριζόμαστε τα έσοδα και τα έξοδα μας.

Εδώ υπάρχουν δύο σκέλη, που όμως καταλήγουν στο ίδιο αποτέλεσμα. Το πρώτο είναι πως, λόγω της αναγκαστικής μετάβασης στο ψηφιακό περιβάλλον, η συντριπτική πλειοψηφία

των πολιτών έχει ήδη καταφύγει και εξοικειωθεί με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και το e-banking. Το δεύτερο σκέλος είναι η οργάνωση του ίδιου προϋπολογισμού σε επίπεδο νοικοκυριού, καθώς η καλύτερη προετοιμασία για οποιαδήποτε αλλαγή στα οικονομικά μια οικογένειας απαιτεί τον έλεγχο των εισοδημάτων όλων των μελών της.

Η διαχείριση αυτή θα πρέπει βέβαια να υποστηρίζεται και από τις κατάλληλες υποδομές των τραπεζικών οργανισμών. Η Eurobank προσφέρει την

[υπηρεσία Account Aggregation](#)

, η οποία δίνει τη δυνατότητα, μέσω του

[e-Banking](#)

της, να παρακολουθείτε τις δαπάνες και τις καταθέσεις σας όχι μόνο στη Eurobank αλλά και από τις υπόλοιπες συστημικές τράπεζες στις οποίες μπορεί να διαθέτετε κάρτες και καταθετικά προϊόντα. Έτσι, αποκτάτε άμεσα, συνολική εικόνα των οικογενειακών σας οικονομικών, ανεξαρτήτως τράπεζας. Το μόνο που χρειάζεται είναι να έχετε e-Banking και ενεργούς κωδικούς πρόσβασης στις άλλες τράπεζες. Μέσω της υπηρεσίας Account Aggregation, ενεργοποιείτε τη διασύνδεση με κάθε τράπεζα που σας ενδιαφέρει και επιλέγετε τους λογαριασμούς και τις πιστωτικές κάρτες που θέλετε να παρακολουθήσετε.

4. Παραγωγικότητα και τεχνολογία

Η τέταρτη μεγάλη αλλαγή που θα καθορίσει την εποχή μετά τον κορωνοϊό είναι η εξάρτηση της εργασιακής παραγωγικότητας από την τεχνολογία. Η πανδημία έχει υποχρεώσει πολλές επιχειρήσεις και εταιρείες να απασχολούν τους εργαζομένους τους από το σπίτι, παρέχοντάς τους τα εργαλεία που χρειάζονται για να μείνουν παραγωγικοί και να μην πληγεί η δραστηριότητα της επιχείρησης. Το γεγονός πως οι online υπηρεσίες και οι διαθέσιμες τεχνολογίες ανταποκρίθηκαν αποτελεσματικά στις έκτακτες ανάγκες, δημιούργησε μια νέα εργασιακή κουλτούρα, η οποία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ειδικών, επιβεβαίωσε ότι το μέλλον της παραγωγικότητας βρίσκεται στις ευέλικτες μορφές εργασίας -και ειδικά στην τηλεργασία-, καθώς τα λειτουργικά κόστη για τις επιχειρήσεις μειώνονται δραματικά με την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών.

5. Κοινωνική συμπεριφορά

Ο γνωστός συγγραφέας Yuval Noah Harari σημειώνει πως ο τρόπος με τον οποίο ο κόσμος αντιμετώπισε την τρέχουσα κρίση, θα επηρεάσει για μεγάλο διάστημα την εμπιστοσύνη μας σε πρόσωπα και θεσμούς. Ο κόσμος δείχνει μεγάλη εμπιστοσύνη στην επιστήμη ή σε πολιτικούς που πήραν σωστές αποφάσεις, και επιδεικνύει πρωτοφανή αλληλεγγύη. Ωστόσο, εμφανίζεται αισιόδοξος και σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές συμπεριφορές, λέγοντας πως ο κόσμος θα μάθει να είναι πιο προσεκτικός μεν και να κρατά αποστάσεις, αλλά δεν θα επηρεαστεί η ανάγκη των ανθρώπων για κοινωνικές συναναστροφές.